
XXVIII.

Instruction du Prince d'Orange pour Godefroy de Haastrecht, Sr. de Druynen, avec suscription en hollandais : „Instructie van wegen myns Ghen. Heeren mijns Heer [den] Princen van Oraengien, Grave van Nassau enz. voir Joncker Godefroy van Haastricht, Heere van Druynen enz. angaende tgene hy van zyne Ex^e wegen seggen ende vercleeren sal Joncker Diederycken Snoey, den Heer van Huchtenbrouck, M^rn Jacoben van Wesenbeke ende den Borgerm. van Gorcom sijnde tot Wezel.” Entreprises sur diverses villes. Henri Wessels. Popko Ufkens, envoyé de la Comtesse d'Emden. Impression du 2^d livre de l'Histoire de Wesenbeke. — Brit. Mus. Cotton MSS. Galba C. IV, 80 (84).

1570, le 11e Octobre.

—

1. In den iersten, aengesien dese tegenwoirdige zaken Goidts ee[re] ende glorie aengaen, ende dat sonder zyne Goddelycke Mat^t in deselve saken egheene voirderinge geschieden en mach [ist] zyne Ex^e begheerte dat men Hem continuelijck ende sonder op[houden] bidden sal,

¹ Notice de Wesenbeke.

dut hy syne Goddelycke gracie ende ghenade [daer]t
gheven wil opdat alle saken mogen geschieden tot zyn
glorie ende onser sielen salicheyt.

2. Ten anderen, alzoe kennelijck genooch is .
groot dangier ende perycle dat daerinne is indien de
saken int openbaer quam begheert zyne Ex^e dat die
soe secret houde als moegeſlijck] wordt sonder d[er]
te veele lieden te vercleeren, waertoe zyne Ex^e raetwaem
vindt dat men op dit passe nyet en handele met eenige
cleyne steden, maer alleenlijck mett[en] principaelaten.
als naementlijck Deventer, Zuytphen, C[ampen], Utrecht,
Enckhuysen, Hoorn, Delft, Briel, Rotterd[am], Dor-
drecht ende Loevenstain. Ende maken dat men van
di[en] mach versekert zijn, verhopende alsdan aengaend
den anderen te min zwaricheyt sijn sal.

3. Aengaende Zuytphen, Deventer ende Campen zyne
Ex^e h[eeft] hem wel willen adverteren hoe dat Henryk
Wessels is alhier by syne Ex^e geweest, ende heest be-
loeft d[ese] voirsz. drye steden zyne Ex^e te leveren
bijnnen den XX[i] dach van Novembre naest commende
begherende dat men tselve nyemant sunderlincx te kennen
en gheve, zoe dunckt zyne E[x^e] geraden dat men hem
vercleere wyen dat men al van deser saken gesproken
heeft, opdat hyt weete, ende metten selven wyd[ers]
communicere indien hy wilt, indien nyet, dat men
hem laet voir doen, nochtans heeft zyne Ex^e hem be-
last, in der saken nyet voirt te varen, tot hy breeder
bevel van zyne Ex^e heeft ende dat hy bijnen drye
weken syne Ex^e adverte in wat state dat die saken
sijn, hoewel hy alreede van zyne Ex^e die commissien
daertoe geexpedieert heeft. Begerende syne Ex^e dat
men hem insgelijcx adverte op welcken tijt men die
andere aenslagen soude mogen te wercke stellen om de-
te gevuechelycker voirts te varen.

4. Belangende die stadt Utrecht, aengesien Wesen-
beke op dit passe gheen breeder bescheet daervan ge-
screeven en heeft, en weet syne Ex^e noch ghene resolutie
daerop te gheven, hoewel dattet een van de voirneemste

steden is, daer men eenigh dinck mode soude mogen uuytrichten.

5. Voer soo veele angaet den aenslach op Enckhuysen ende Hoorne, dunckt zyne Ghenade, dat men denselven met vijff oft zeshondert mannen lichtelijck sal connen uuytrichten, aengesien men gelyckelijck den aenslach doen sal op Campen, Briel ende het eyland Vorn. Welcken aenslach wel succederende sal men den anderen altijt te beter mogen te helpe commen, principalijck indien men het eylandt Voorne met Dordrecht ende Delft inno becomen can, waerdoer men in het gheele Waterlandt nyet en soude hebben te bevreesen. Soe dunckt zyne Ex^e dat men mochte employeren sesse ofte seven schepen om te volbringen den aenslach van Enckhuysen ende Hoorne, ende metten resterenden schepen ende knechten soc veele als men conde overcommen, mocht men versoucken het eylandt van Voorne, Delfft, Rotterdam ende Dordrecht, ende tselve nyet succederende mochten die selve schepen gaen naer Enckhuysen, gelycker wys oock souden doen de crijchsluyden die men daer mochte stellen, om Deventer ende Campen inne te neemen indien denselven aenslach oock nyet voorts en ghinck.

6. Begheert voorts syne Ex^e dat men hem adverte wat middel daer wesen mach om eenige merckelycke somme gelts te becommen opdat by faulte van dien egheen achterstel en gheschiede om den steden met ruyteren ende knechten te hulpe te commen.

7. Ende alsoe onlanck by syne Ex^e geweest is zeker edel[man] uuyt Vrieslandt genaempt Popco Ufkens, gelijck den h[eer] van Druynen bekendt is, begheert syne Ex^e dat men goede correspondentie metten selven houde, aengesien dieselbe van wegen der Gravinne van Emden by syne Ex^e gesonden is geweest, ende is oock by deselue Gravinne ende Drossart van Emden in goede achtinge.

8. Roerende de brieven daer Wesenbeke van scrijft aan de Gravin ende Drossart voirsz. heeft zyne Ex^e die metten voirsz. Popco Ufkens gescreven gelijck die He[er] van Druynen wel weet.

9. Nopende den middelen by henlieden begrepen ende die Wesenbe[ke] zyne Ex^e overgesonden heeft, vijndt syne Ex^e seor goet.

10. Aengaende de roeren die Aert Verbeke leveron soude, bedanckt zyne Ex^e denselven Verbeke grootelijck van zyne goe[de] affectie ende indien hij die leveringe doen wilt, is zyne Ex^e tevreden hem daertoe te gheven duysent dallers ghreeet indien syliden weeten waer syne Ex^e die nemen ende ontfangen soude mogen ende van de reste wilt zyne Ex^e hem wel assigneren op het rançonnement van de schepen zoe wanneer zyne Ex^e weet zekerlijck wat hy voir zu[lck] paert hebben sal.

11. Belangende den stormhouden die en begheert zyne Ex^e nyet, zoe m[aer] zy den coop van dc roeren maken, soe maer als sy connen ende dieselbe [.....] en gevallen syne Ex^e nyet al te wel midts dat zy voirwichtich, ende zy mochten met hem handelen op twee daelders voir d[e] roeren oft op twee dallers een oort.

12. Aengaende dat Wesenbeke scrijft van te doen drucken zynen twee[den] bouck, zyne Ex^e zal hem dacrop beraden.

13. Voersoeveele eenige zwaricheyt maken in den collecten, zyne Ex^e en wilt nyemandt dwingen, sal nyet te min brieven scryven in den steden daer die collecten ghescieden. Ende soll men ondertusschen mogen noteren denselven onwilligen.

14. Aengaende die stadt Delft sal syne Ex^e die commissien metten iersten doen depescheren gelijck als Wesenbeke scrijft.

15. Nopende die steden van Brabant dunckt syne Ex^e beter te sijn dat men daermede noch ter tijt op houde, opdat alle saken des te secretelycker blyven mogen.

Ghedaen by zyne Ex^e tot Dillenberch
opten Xjen dach van Octobri 1570.

16. Ende hoewel zyne Ex^e Henrycken Wessels alreede die commissie gegeven heeft, aengesien nochtans zyne Ex^e die sake noch zeer rouw vijndt begheert deselve

syne Ex^e dat zy hem heure meyninge hier op seynden oftet geraden dochte dat men die sake aengrype oft noch ter tijdt stille staen, adverterende meteenen zyne Ex^e wat zy hier van hooren.

17. Syne Ex^e heeft die commissie aengaende die stadt Enckhuysen enz. laeten alleenlijck stellen op Joncker Diederich Snoey, midtsdien zyne Ex^e gheerne Huychtenbrouck gebruycken wilde int faict van Utrecht.

18. Syne Ex^e begheert dat men hem adverte wat ende hoeveel schepen die Hertoge van Alva noch mach hebben in Hollant ende Zcelandt, naerdat die coninginne vertrocken is.

GUILLAUME DE NASSAU.
